Opieka nad uczniami zdolnymi w krajach europejskich

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

Rozdział 1. Podstawowe pojęcia
1. 1. Zdolności
1. 1. 2. Wybrane koncepcje uzdolnień
1.2. Sylwetka dziecka zdolnego w świetle literatury
1. 3. Charakterystyka uzdolnionych. Zdolny, – czyli jaki?
1. 3. 1. Cechy osobowości i osiągnięcia szkolne uczniów zdolnych
1. 3. 2. Czy uzdolnieni są dobrzy we wszystkich dziedzinach
1. 3. 3. Czy warto wiedzieć, czy dziecko jest uzdolnione?
1. 4. Możliwości zaspakajania potrzeb uczniów wybitnie zdolnych w świetle obowiązującego prawa oświatowego

Rozdział 2. Identyfikowanie, podejście i problemy egzystencji uczniów zdolnych, rodzaje źródeł (rodzice, znajomi, lekarze, nauczyciele)
2. 1. Kryteria rozpoznawania uczniów o wybitnych zdolnościach
2. 2. Rozwój zdolności
2. 3. Na czym polega pomoc w realizacji potencjału dzieci uzdolnionych?
3. 4. Rola rodziny w wykrywaniu i kształtowaniu uzdolnień dziecka
2. 5. Identyfikowanie i funkcjonowanie uczniów zdolnych w szkole. Mity szkolne dotyczące ucznia zdolnego .
2. 4. 1. Dlaczego obecny system edukacyjny niszczy indywidualne myśli i nie rozpoznaje uzdolnień? Brak pomocy rodzicom i niepoważne traktowanie uczniów. Nie wszyscy uczniowie są tacy sami
2. 4. 2. Cztery propozycje publicznych szkół (ekonomiczna, socjalna, polityczna, akademicka)
2. 4. 3. Problemy związane z funkcjonowaniem uczniów zdolnych w szkole (w normalnej szkole nic się nie da zrobić dla uczniów zdolnych)

Rozdział 3. Charakterystyka edukacyjnej opieki nad uczniami zdolnymi w szkołach

europejskich
3. 1. Austria
3. 2. Belgia
3. 3. Finlandia
3. 4. Francja
3. 5. Niemcy
3. 6. Grecja
3. 7. Węgry
3. 8. Irlandia
3. 9. Włochy
3. 10. Łotwa
3. 11. Luksemburg
3. 12. Polska
3. 13. Portugalia
3. 14. Rumunia
3. 15. Hiszpania
3. 16. Szwecja
3. 17. Holandia
3. 18. Stany Zjednoczone

Rozdział 4. Granty, fundacje i sponsorowanie uczniów uzdolnionych
4. 1. Fundacje zajmujące się pomocą uczniom zdolnym
4. 1. 1. The National Accociation for Gifted Children (konsultacje w sprawie wsparcia finansowego)
4. 1. 2. Gabbitas, Truman & Thring Educational Trust, broszura "Tomorrow's Achiever", w której opisano sposoby pisania podań o przyjęcie na kurs, próśb o refundację kursu uczniom, których rodzice nie posiadają możliwości finansowych aby pokryć koszty związane z edukacją dziecka)
4. 1. 3. The National Foundation for Gifted and Creative Children (udziela informacji rodzicom i ich uzdolnionym dzieciom aby zapobiec zniszczeniu ich potencjału przez obecny system edukacyjny)
4. 1. 4. The Proclamation for the Separation of School and State Alliance, North First w Fresno
4. 1. 5. Youth Agency
4. 1. 6. World Council for Gifted and Talented Children (pomaga rozpoznawać osoby uzdolnione)

Zakończenie
Bibliografia:
A. Źródła prawa
B. Literatura
C. Słowniki, encyklopedie i inne
D. Prasa
Aneksy

Zdolności to słowo wszystkim doskonale znane, można by rzec uniwersalne, bo znajdujące się w zasobie słów każdego języka. Mówił o nim już Pan Jezus w przypowieści o talentach. Pan Bóg nie obdarzył nas wszystkich jednakowo. Niektórzy otrzymali więcej zdolności, inni mniej. Czy miało to jakiś cel? Stanowczo można powiedzieć, że tak. Każdy otrzymał ich tyle, ile mógł dobrze spożytkować (a nie zmarnować). Przytoczę tu słowa z Nowego Testamentu na ten temat, zaczerpnięte z Łk 12,48 „Komu dano wiele, od tego wiele wymagać się będzie".

Co rozumiemy pod pojęciem uzdolnienia? Znaczenie tego słowa jest ogólnie znane i postrzegane jako taki zespół właściwości jednostki, który pozwala jej przy zachowaniu takiej samej motywacji, takiej samej liczby ćwiczeń i takich samych warunków środowiskowych na uzyskiwanie wyższych wyników niż u innych jednostek.

Opieka nad uczniami zdolnymi intryguje całe społeczeństwo, również i mnie samą. Zaczęłam więc zbierać stosowne informacje na ten temat. Pozwoliło mi to na poznać problemy, z którymi borykają się uczniowie zdolni, tym bardziej, że dotyczy on nas wszystkich, a jednak tylko niewielki odsetek Polaków rozumie cele i zadania, oraz wie, w jaki sposób będą one dotyczyły jego osoby. Lepszemu zrozumieniu tego zagadnienia może posłużyć ta praca dyplomowa, która ma na uwadze odsłonić wszystkie aspekty tego zjawiska w sposób prosty i czytelny.

W przygotowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej Projekcie reformy systemu edukacji znaczącym zadaniem nowego ustroju szkolnego uznaje się „wskazanie drogi zaspokojenia potrzeb edukacyjnych uczniów szczególnie zdolnych" („Ministerstwo Edukacji Narodowej o uczniu zdolnym", 1999, s. 3), czyli należy stworzyć takie formy organizacyjne pracy z uczniami zdolnymi, które nie pozwolą na zmarnowanie ich talentów.

Dzieci zdolne nadal pozostają grupą mało docenianą. „Polska szkoła nastawiona jest na przeciętność: równa nie do orłów w klasie, ale do średniaków" (Iwona Wysocka – Paech, 2001).

Coraz częściej słyszymy o zajęciach dla dzieci uzdolnionych, fundacjach, programach wspierających „samorodki" – wielkie, niezwykłe i cenne. Daleko nam jeszcze jednak do tego, aby były one rozpoznane i starannie rozwijane. Pod płaszczykiem gadulstwa czy nadpobudliwości ciężko rozpoznać geniusza. Tylko mądry nauczyciel potrafi go odróżnić. „Wielki, nieforemny samorodek może oczarować wszystkich niezwykłą barwą i blaskiem pod warunkiem, że zajmie się nim ktoś, kto potrafi ten blask wydobyć" (Iwona Wysocka – Paech, 2002).

Zdolni nie poradzą sobie sami, wymagają opieki, którą uzasadnia nie tylko ich indywidualność, ale także złożoność problemów szkolnych, emocjonalnych i społecznych. Dlatego też niezwykle ważna jest opieka pedagogiczna i psychologiczna. Olbrzymią rolę w rozwoju ich zdolności odgrywają rodzice i szkoła. Dotychczasowy system edukacji nie stwarza w pełni warunków do wszechstronnego ich rozwoju.

Celem pracy jest próba odpowiedzi na pytanie – jak wygląda opieka nad uczniami zdolnymi w krajach europejskich. Próba odpowiedzi na postawione we wstępie pytanie została zawarta w rozdziale III pracy oraz w zakończeniu. Ponadto zasygnalizowane zostały metody opieki nad uczniami.

Należy jednak zaznaczyć, że nie ma w zasadzie literatury w języku polskim omawiającej tego typu zagadnienia.

Z uwagi na obszerność zagadnień mieszczących się w pojęciu „opieka nad uczniami zdolnymi w krajach europejskich" i charakter pracy, poruszone zostały w niej tylko niektóre z nich i to w sposób bardziej ogólny, sygnalizujący zaistniałe problemy.

Motywem do napisania pracy na ten właśnie temat było moje zainteresowanie opieką nad uczniami zdolnymi. Postanowiłam dokładniej zapoznać się z tym problemem poszerzając obszar mojej dotychczasowej wiedzy na ten temat.

Tradycyjne metody nauczania, zbyt mała ilość specjalnych programów nauczania, liczne klasy, braki w wyposażeniu szkół w środki dydaktyczne, trudności lokalowe i kadrowe blokują rozwój takich uczniów. Coraz częściej niełatwa sytuacja

materialna sprawia, że rodzice nie są w stanie zapewnić odpowiednich warunków dla rozwoju zdolności i zainteresowań dziecka.

Potrzebna jest dobra atmosfera wokół zdolnych. Nie łatwo ją osiągnąć, gdyż dzieci zdolne spotykają się z nieżyczliwością i zazdrością ze strony najbliższego otoczenia.

Moje prywatne spostrzeżenia a także zakres czynności wykonywanej przeze mnie pracy zawodowej wydały mi się na tyle interesujące, że mogłam zdecydować o wyborze tematu **pracy licencjackiej**.

Rozpoczynając pracę od czytania przepisów prawnych: ustaw, rozporządzeń i zarządzeń ministra edukacji narodowej i sportu i rozporządzeń Rady Ministrów przechodzę do przytoczenia definicji uzdolnienia, ucznia zdolnego i zdolności. Dalej skupiam się na definicjach Howarda Gardnera, Josepha Renzulli, Roberta Sternberga, Abrahama Tannenbauma. Bardzo interesujące jak sądzę okazały się cechy osobowości i osiągnięcia szkolne uczniów zdolnych. Przytoczone przeze mnie przykłady badań nad cechami zdolnych jednostek i ich indywidualnego rozwoju ujawniły szereg cech właściwych dla aktywności osobowości i rozwoju tych uczniów. W dalszej części pracy scharakteryzowałam i opisałam sylwetkę dziecka zdolnego. W opisie tym pomogły mi badania przeprowadzone przez: L. Bandurę, Lewisa M. Termana, Edmunda Stuckiego, J. Pietera, Marii Grzywak – Kaczyńskiej, D. R. Greena, Henryki Ostrowskiej, Kazimierza Dąbrowskiego, Heinza Ries i Ireny Borzym.

W kolejnym rozdziale nie omieszkałam wspomnieć o rozpoznawaniu zdolności i odpowiednio wczesnym ich rozpoznaniu a także o problemach podejściu do uczniów zdolnych. Tu także opisałam kryteria rozpoznawania uczniów o wybitnych zdolnościach i testy inteligencji.

Podczas wyszukiwania literatury zetknęłam się z bardzo ciekawym zagadnieniem dotyczących mitów krążących wokół nauczania uczniów, nota bene decydujących o relacji zarówno z nauczycielami jak i rówieśnikami. Mity te wpływają na opinię uczniów zdolnych, mimo iż nie są prawdziwe.

Do napisania kolejnego rozdziału potrzebna mi była znajomość języka angielskiego, bowiem nie ukazały się jeszcze opracowania w języku polskim traktujące o opiece edukacyjnej nad uczniami zdolnymi w szkołach europejskich. Aby opisać to zagadnienie przetłumaczyłam materiały z warsztatów

przeprowadzonych na Uniwersytecie w Nijmegen w dniach 5 – 9 czerwca 2002 r. w Holandii („Preliminary Report, Educational Research Workshop 'Education of the Gifted in European Schools', 5 – 9 June 2002, Nijmegen, The Netherlands" – materiały otrzymane od Pani prof. dr hab. Wiesławy Limont).

Przez cały czas pisania pracy oglądałam programy telewizyjne, przeglądałam zasoby znajdujące się w Internecie, utrzymywałam kontakt e-mail z fundacjami zajmującymi się opieką nad uczniami zdolnymi w krajach europejskich i tworzyłam własną stronę WWW poruszająca tę tematykę.

Ostatni rozdział dotyczy grantów, funduszy i fundacji pomagających uczniom zdolnym. Szczególnie zainteresowała mnie działalność tych instytucji, cele, zadania, oraz priorytety. Myślę, że ich dokładniejsza analiza mogłaby stać się tematem mojej następnej pracy dyplomowej.

Istotnym celem pisanej przeze mnie pracy jest przybliżenie zjawiska dotyczącego uczniów wybitnie uzdolnionych. Niektóre sprawy zostały – być może – zasygnalizowane, inne – zanalizowane bardziej szczegółowo. Zamiarem moim jest jednak, aby ta praca ukazywała całościowy obraz zjawiska określanego mianem zdolności.

Wierzę, że istnieje szansa na rozwój uczniów zdolnych. „Nikogo nie stać na powtarzanie starych błędów. Wszak jeden JANKO MUZYKANT już nam przepadł …" (Iwona Wysocka – Paech, 2002).
Decydując się na temat pracy licencjackiej, nie sądziłam, że będzie on tak obszerny, a jednocześnie interesujący. Mam nadzieję, że moja praca przybliży problematykę uczniów zdolnych zainteresowanym osobom, w których gestii leży ocena mojej pracy.

Liczba stron	110
Nazwa Szkoły Wyższej	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Rodzaj pracy	licencjacka
Rok oddania	2003

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!